

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/82/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315206197
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8315206197.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v spore žalobcov: 1a. Z. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., E. XX, 1b. N. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., K. XXXX/XX, 2. R. T., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, XXX XX D., zast. JUDr. Annou Drugdovou, advokátkou so sídlom Námestie slobody 25, 066 01 Humenné proti žalovanému: S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, XXX XX T. o vyslovenie neplatnosti právnych úkonov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 15C/292/2015-313 zo dňa 24.11.2017, o pokračovaní v konaní takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcom trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, pričom o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom určil, že zmluva o pôžičke zo dňa 09.03.2015 uzavretá medzi S. E. ako veriteľom a Z. T. a R. T. ako dlžníkmi je neplatná. Určil, že zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti uzavretá medzi S. E. ako záložným veriteľom a Z. T. a R. T. ako záložcami je neplatná. Žalobcom priznal vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia podľa § 147 ods. 1 OSP za zmarené pojednávania nariadené na deň 29.09.2015 nepriznal, štátu priznal vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Rozsudok odôvodnil tým, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali vyslovenia neplatnosti právnych úkonov uvedených vo výroku rozhodnutia. Súd uviedol, že v konaní bolo preukázané, že medzi stranami bola podpísaná zmluva o pôžičke a zmluva o zriadení záložného práva. Zmluva o pôžičke sa týkala poskytnutia pôžičky vo výške 14.000 eur a malo byť určené na riešenie dlhov žalobcov. Dlh žalobcov však nedosahovali takúto výšku a na druhej strane hodnota nehnuteľnosti, ktorá je predmetom zálohu, bola najmenej dvojnásobne vyššia. Súd preto nepochyboval o tom, že žalobcovia nemali vedomosť o tom aké listiny podpisovali. Konali v tiesni v snahe zabrániť dražbe a strate bývania, o čom svedčí výpoveď samotného žalovaného. V konaní nebolo preukázané, že by žalovaný finančnú hotovosť v sume 14.000 eur reálne žalobcom v deň podpisu zmluvy o pôžičke odovzdal. Tomuto záveru nasvedčujú aj zistenia vyplývajúce z trestného konania. Súd uviedol, že na uzavretie dohody o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže takáto zmluva môže byť uzavretá i ústne. Podstatnou náležitosťou zmluvy je predovšetkým určenie predmetu pôžičky. Táto zmluva je zmluvou reálnou a k jej uzavretiu zákon vyžaduje skutočné odovzdanie predmetu pôžičky. Ak k odovzdaniu pôžičky nedôjde, nemožno zmluvu považovať za platnú. V danom prípade pre posúdenie otázky platnosti zmluvy o pôžičke bolo rozhodujúce zistenie, či došlo k reálnemu odovzdaniu predmetu pôžičky žalobcom. V predmetnej veci mal súd za preukázané, že k reálnemu odovzdaniu peňazí nedošlo, preto nebola splnená podmienka odovzdania predmetu pôžičky, a preto zmluva o pôžičke nie je platná. Rovnako táto zmluva o pôžičke

nie je platná z toho dôvodu, že táto bola žalobcami uzavretá v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok, o ktorých žalovaný vedel a tieto zneužil vo svoj prospech. Zmluva o zriadení záložného práva súvisiaca so zmluvou o pôžičke, ktorá nebola platne uzatvorená, tiež nemohla platne vzniknúť. Záväzok žalobcov voči žalovanému spočívajúci vo vrátení požičanej sumy platne nevznikol, a preto nemohol platne vzniknúť ani záložné právo k nehnuteľnostiam. Záložné právo ako právo akcesorické slúži iba na zabezpečenie pohľadávky. Účelom záložného práva je zabezpečiť pohľadávku, záložné právo nemôže samo o sebe existovať. Je závislé čo do vzniku i čo do trvania na pohľadávke, ktorú ma zabezpečiť. Ak zmluva o pôžičke platne nevznikla, platne nemohla vzniknúť ani pohľadávka zabezpečená záložným právom, potom platne nevzniklo ani záložné právo. Preto súd žalobe vyhovel. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Uviedol, že rozsudok je arbitrárny, vychádzajúci z nesprávneho právneho posúdenia veci a nepreskúmateľný pre nedostatočne zistený skutkový stav. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na ničom nepodloženom presvedčení bez toho, aby bolo podložené dôkazom. V odôvodnení rozsudku sa obmedzil len na zopakovanie dôvodov žaloby bez uvedenia akejkoľvek argumentácie a svojich úvah. Bolo na žalobcoch, aby preukázali, že žalovaný im finančnú hotovosť 14.000 eur reálne neposkytol. A v tomto smere bolo na žalobcoch dôkazné bremeno. Skutočnosť reálneho odovzdania hotovosti bolo preukázané jednak príjmovým pokladničným dokladom s úradne overeným podpisom a tiež na základe výpovede svedka Z. B. C.. Súd porušil právny princíp predvídateľnosti práva. Vytrhol z trestného konania tie zistenia, ktoré sa mu hodili na odôvodnenie svojho rozhodnutia, pričom sám si v napadnutom rozsudku protirečí a dáva za pravdu žalovanému. Rozsudok súdu je chaotický a protirečivý. Samotní žalobcovia potvrdili, že mali v úmysle splácať poskytnutú pôžičku. Žalobkyňa sa snažila znížiť splátku poskytnutej pôžičky zo 100 eur mesačne na 50 eur mesačne. Jediným dôkazom o tom, že zo strany žalovaného nebola poskytnutá finančná hotovosť 14.000 eur, boli výpovede žalobcov, ktoré sú tendenčné, účelové a nevierohodné a navzájom si odporujúce. Iné dôkazy preukazujú, že žalobcovia slobodne a vážne uzatvorili zmluvy a finančná hotovosť im bola vyplatená. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne alebo aby ho zrušil.

3. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobcovia navrhli rozsudok potvrdiť.

4. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol, odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje. Pokiaľ v konaní nebolo preukázané, že žalovaný reálne odovzdal žalobcom pôžičku vo výške 14.000 eur, zmluvu o pôžičke nemožno považovať za platnú. Odvolací súd sa rovnako stotožňuje s tým, že nebolo skutočnosť vôľou žalobcov uzatvárať zmluvu o pôžičke na sumu 14.000 eur a že žalovaný len zneužil ich tieseň. Závery o podvodnom konaní žalovaného vyplývajú aj z právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Humenné 2T/37/2016, keď žalovaný bol za konanie vo vzťahu k žalobcom uznaný za vinného z trestného činu podvodu. Správny je aj záver súdu prvej inštancie o tom, že pokiaľ neplatne nevznikla zmluva o pôžičke a neexistuje záväzok žalobcov z pôžičky voči žalovanému, nemôže platne vzniknúť ani záložné právo zriadené na základe zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 09.03.2015, a preto správne aj zmluva o zriadení záložného práva bola vyhlásená za neplatnú. Vecne správny je aj výrok o trovách konania, ktorý zodpovedá výsledku konania, pričom žalovaný neuviedol žiadne špecifické odvolacie dôvody vo vzťahu k rozhodnutiam o trovách konania. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

5. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol žalovaný neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobcovia boli v konaní v celom rozsahu úspešní, a preto odvolací súd rozhodol, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcom trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by mohli byť dôvodom pre nepriznanie náhrady trov konania podľa ust. § 257 CSP.

6. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.